

Beslisnota voor het college

Datum 6 juli 2017

Openbaar

Onderwerp Overdracht verantwoordelijkheden, taken en middelen beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Noord Veluwe

Portefeuillehouder N. Vedelaar
Informant Lauris van Eekeren / Thijs-Jan van der Veen
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling / OWS
Telefoon (038) 498 2299 / 2496
Email L.G.J.van.Eekeren@zwolle.nl / tj.van.der.veen@zwolle.nl

Benodigde middelen 29,01% van de in de begroting 2018 (en 2019) op te nemen rijksmiddelen van de decentralisatie-uitkering beschermd wonen en 27,61% van de in de begroting 2018 (en 2019) op te nemen rijksmiddelen van de decentralisatie-uitkering maatschappelijke opvang/verslavingsbeleid/oggz.

Dekking t.l.v.: Decentralisatie-uitkering maatschappelijke opvang/verslavingsbeleid/oggz en decentralisatie-uitkering beschermd wonen 2018 en 2019

Parafering

datumparaaf

Raad

Afdelingshoofd
N. Middelbos
Portefeuillehouder
N. Vedelaar

- ☐ Informatienota voor de raad
☐ Opinionota voor de raad
☐ Beslisnota voor de raad
☒ n.v.t.

Bijlagen

Overeenkomst overdracht verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Ontwerp besluit

Het college besluit:

1. In te stemmen met de overeenkomst overdracht verantwoordelijkheden, taken en middelen beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Noord Veluwe.

De burgemeester besluit:

2. Wethouder Vedelaar te machtigen om namens de gemeente Zwolle de overeenkomst overdracht verantwoordelijkheden, taken en middelen beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Noord Veluwe te ondertekenen.

Collegebesluit d.d.:

- ☐ Conform
☐ Gewijzigd
☐ Aangehouden
☐ Teruggenomen

Datum 6 juli 2017

Toelichting op het voorstel

Inleiding

Hoewel alle gemeenten op grond van de Wmo 2015 verantwoordelijk zijn voor het bieden van beschermd wonen en maatschappelijke opvang aan inwoners die deze voorzieningen nodig hebben, hebben centrumgemeenten (waaronder de centrumgemeente Zwolle) hierin een bijzondere verantwoordelijkheid en ontvangen hiervoor de financiële middelen van het rijk. De centrumgemeente Zwolle werkt hierin regionaal samen met de regiogemeenten in de centrumgemeenteregio Zwolle, welke onderscheiden kan worden in twee onderdelen, te weten IJssel-Vecht én Noord-Veluwe. De gemeenten in de regio Noord-Veluwe, zijnde de gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek en Putten, hebben eerder de wens geuit om deze verantwoordelijkheden - vooruitlopend op een formele landelijke (door)decentralisatie per 1-1-2020 – reeds per 1-1-2018 als zelfstandige regio te willen uitvoeren. De gemeenteraden van centrumgemeente Zwolle en de gemeente Harderwijk (namens de regio Noord-Veluwe) hebben in het voorjaar 2017 ingestemd met de verzelfstandiging van de regio Noord-Veluwe vanaf 1-1-2018 in het kader van de regionale samenwerking beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Daarbij hebben de Colleges aangegeven dat als vervolgstap het wenselijk dat er tijdig afspraken gemaakt worden over de overdracht van verantwoordelijkheden, taken en middelen van de centrumgemeente Zwolle naar de gemeente Harderwijk, waarbij uitgangspunt is dat continuïteit van maatschappelijke ondersteuning mogelijk moet zijn in beide regio's vanaf 1-1-2018. Deze afspraken zijn in goed overleg tussen de Noord-Veluwe en de centrumgemeente Zwolle voorbereid in de vorm van de bijgevoegde overeenkomst. De overeenkomst wordt nu ter besluitvorming voorgelegd als laatste stap naar verzelfstandiging.

Beoogd effect

Door dit besluit wordt het mogelijk dat de verantwoordelijkheden en taken (en de daarbij horende financiële middelen) ook formeel worden overgedragen van de (centrum)gemeente Zwolle naar de gemeente Harderwijk. Dit zodat de gemeente Harderwijk ook in voldoende mate verder de voorbereidingen kan treffen ten behoeve van de betreffende verantwoordelijkheden per 1-1-2018. Hiermee wordt bevorderd dat beschermd wonen en maatschappelijke opvang zo nabij mogelijk bij de inwoners en passend bij de mogelijkheden en dynamiek van gemeenten en regionale samenwerkingsverbanden geboden kan worden, waarbij een doeltreffende en doelmatige uitvoering mogelijk is en blijft.

Argumenten

1.1 De overeenkomst is het gevolg/vervolg van de eerdere besluitvorming door de gemeenteraden van Zwolle en Harderwijk

De gemeenteraad van Zwolle heeft in het voorjaar 2017 ingestemd met de verzelfstandiging van de regio Noord-Veluwe vanaf 1-1-2018 in het kader van de regionale samenwerking beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Ook de gemeenteraad van de gemeente Harderwijk heeft ingestemd hiermee. Daarbij hebben de Colleges aangegeven dat het wenselijk dat er tijdig afspraken gemaakt worden over de overdracht van verantwoordelijkheden, taken en middelen van de centrumgemeente Zwolle naar de gemeente Harderwijk. Deze overeenkomst geeft daar invulling aan.

1.2 De overeenkomst geeft invulling aan het uitgangspunt dat continuïteit van maatschappelijke ondersteuning mogelijk moet zijn in beide regio's vanaf 1-1-2018.

Datum 6 juli 2017

In de eerdere raadsbesluiten is aangegeven dat de overeenkomst invulling zal geven aan het uitgangspunt dat continuïteit van maatschappelijke ondersteuning mogelijk moet zijn in beide regio's vanaf 1-1-2018. In de overeenkomst zijn de financiële middelen dusdanig verdeeld dat aan dit uitgangspunt voldaan is. Dit is gedaan door als basis de inzet per 1 januari 2017 te nemen per regio. Daar waar er zich de situatie in het jaar 2017 zich voordoet, waarin inwoners van de Noord-Veluwe gebruikmaken van voorzieningen beschermd wonen en maatschappelijke opvang in de regio IJssel-Vecht en vice versa zal deze situatie in redelijkheid en in goed overleg tussen beide gemeenten in de periode tot 1-1-2020 kunnen worden voorgezet. Hiermee wordt optimaal recht gedaan aan het uitgangspunt van continuïteit van ondersteuning in beide delen van de centrumgemeenteregio.

1.3 De overeenkomst sluit aan bij het tijdpad van de doorcentralisatie/objectivering van rijksmiddelen beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Het rijk heeft besloten per 1-1-2020 de betreffende rijksmiddelen naar alle gemeenten te decentraliseren (en gelijktijdig te objectiveren). De overeenkomst sluit op het tijdpad aan, omdat de overeenkomst geldt voor de periode 2018 en 2019. Daarna zullen de gemeenten in de Noord-Veluwe (en de gemeenten in de regio IJssel-Vecht) zelf en rechtstreeks passende rijksmiddelen ontvangen voor de betreffende taken. Overigens wordt ook vanaf dat moment regionaal hierin samengewerkt, maar dan niet meer via de centrumgemeenteconstructie.

Risico's

De centrumgemeenteconstructie zal door het rijk worden doorgezet tot 1-1-2020. Dat betekent dat de gemeente Zwolle vanuit het rijk gezien formeel de centrumgemeente blijft tot dat moment. De centrumgemeente legt echter ook nu geen verantwoording af aan het rijk. De regiogemeenten verantwoorden zelf aan de gemeenteraad ('horizontale verantwoording'). Dit blijft zo ook na de verzelfstandiging. De overdracht van verantwoordelijkheden, taken en middelen van de (centrum)gemeente Zwolle naar de gemeente Harderwijk, waarmee de regio Noord-Veluwe de facto verzelfstandigd, is middels de overeenkomst juridisch en financieel correct vastgelegd. Hierbij is getoetst op het risico van BTW-plichtigheid alsmede op het risico dat de goedkeuring van de jaarrekening van de gemeente Zwolle afhankelijk wordt van verantwoording dan wel een goedkeurende verklaring van de gemeente Harderwijk. De huidige overeenkomst is daarop getoetst met behulp van expertise van fiscale, juridische en financiële aard. Ook heeft hierover overleg met de accountant van de gemeente Zwolle plaatsgevonden. De adviezen van de betreffende deskundigen zijn verwerkt in de overeenkomst. Op de wijze waarop de overeenkomst is opgesteld is er daarmee geen risico op BTW-plichtigheid en ook geen risico dat de goedkeuring van de jaarrekening 2018 en 2019 van de gemeente Zwolle afhankelijk wordt van een goedkeurende verklaring van de gemeente Harderwijk. Dit laatste doordat de betreffende financiële middelen als "lump-sum" ter beschikking worden gesteld aan de gemeente Harderwijk waarbij de volledige rechten en plichten ten aanzien van de besteding en verantwoording van deze middelen overgedragen worden aan de gemeente Harderwijk.

Financiën

Op grond van de overeenkomst zal de gemeente Harderwijk de financiële middelen om de verantwoordelijkheden en taken uit te voeren ontvangen in de jaren 2018 en 2019. Het betreft dan de financiële middelen die de centrumgemeente Zwolle ontvangt van het rijk in 2018 en 2019 ten behoeve van beschermd wonen en maatschappelijke opvang, voor het gedeelte dat procentueel ingezet wordt in de regio Noord Veluwe op peildatum 1 januari 2017. Er is gekozen voor de peildatum 1-1-2017 aangezien de gemeente Harderwijk (en de centrumgemeente Zwolle) in het licht van de voorbereiding

Datum 6 juli 2017

van de begroting 2018 en de contractering 2018 nu helderheid dienen te krijgen welk budget er in de begroting 2018 beschikbaar is voor de betreffende taken. Bovendien sluit deze peildatum aan bij de systematiek van contractering van in natura voorzieningen (het grootste deel van de uitgaven). Er is gekozen voor een percentage (en niet een vast bedrag), aangezien hiermee recht wordt gedaan aan de mogelijkheid van het op- en neer bewegen van de rijksinkomsten (samen de trap af en de trap op). Hiermee worden het risico van een lagere rijksuitkering evenwichtig gespreid tussen beide regio's. De rijksmiddelen worden door de centrumgemeente Zwolle in termijnen ontvangen en zullen analoog daaraan in dezelfde termijnen worden overgemaakt naar de gemeente Harderwijk voor het gedeelte welke procentueel is overeengekomen in de overeenkomst. Daarnaast zal het saldo van de bestemmingsreserve maatschappelijke opvang – beschermd wonen bij de centrumgemeente Zwolle, na afsluiting van het boekjaar 2017, vastgesteld worden en het gedeelte dat naar rato (conform het convenant regionale samenwerking maatschappelijke opvang en beschermd wonen centrumgemeenteregio Zwolle) voor de regio Noord-Veluwe bestemd is, na vaststelling van de jaarrekening 2017 van de gemeente Zwolle, overgemaakt worden aan de gemeente Harderwijk (ten behoeve van de regio Noord-Veluwe).

Communicatie

De eerdere besluitvorming door de gemeenteraden is ook definitief kenbaar gemaakt aan aanbieders, Centrale Toegangen (gepositioneerd bij de betreffende GGD-en) en cliëntenvertegenwoordigers. Zij achten de besluitvorming tot verzelfstandiging een logische vervolgstap.

Vervolg

Indien de beide Colleges instemmen met de overeenkomst zullen de verdere voorbereidingen richting 1-1-2018 verder en onomkeerbaar uitgevoerd worden. De voorbereidingen hiertoe zijn overigens al getroffen, zodat na besluitvorming direct de noodzakelijke stappen ook uitgevoerd kunnen worden. Vanaf 1-1-2018 zullen de gemeenten in de regio IJssel-Vecht met elkaar blijven samenwerken ten aanzien van beschermd wonen en maatschappelijke opvang met de gemeente Zwolle als centrumgemeente (tot 1-1-2020). Deze samenwerking is vastgelegd in het convenant regionale samenwerking beschermd wonen en maatschappelijke opvang, welke in het najaar 2017 aangepast zal worden aan de hand van de besluitvorming inzake Noord-Veluwe. De overdracht van alle gegevens die nodig zijn voor de uitvoering van deze taken naar de gemeente Harderwijk is grotendeels reeds gerealiseerd zodat de gemeente Harderwijk in staat is om per 1-1-2018 deze taken ook uit te kunnen voeren en er een succesvolle transitie kan plaatsvinden en continuïteit van de maatschappelijke ondersteuning verzekerd is. Als gevolg van de overeenkomst zal de centrumgemeente Zwolle de contractering voor het jaar 2018 voor de regio IJssel-Vecht uitvoeren en de gemeente Harderwijk voor de regio Noord-Veluwe. De gemeente Zwolle blijft haar taken voor het geheel van de huidige centrumgemeenteregio Zwolle uitvoeren voor het boekjaar 2017. Bij het opstellen van de jaarrekening 2017 van de gemeente Zwolle zal ook de omvang van de bestemmingsreserve maatschappelijke opvang-beschermd wonen vastgesteld worden en na goedkeuring conform de in de overeenkomst opgenomen verdeling verdeeld worden tussen de regio IJssel-Vecht en de regio Noord-Veluwe. Hoewel van formele samenwerking tussen de regio IJssel-Vecht en de regio Noord-Veluwe vanaf 1-1-2018 geen sprake meer zal zijn, zal er periodiek ook na 1-1-2017 periodiek afstemming plaatsvinden tussen de centrumgemeente Zwolle en de gemeente Harderwijk, als vertegenwoordiger van regio Noord-Veluwe als uitvloeisel van de overeenkomst.

Openbaarheid

Dit voorstel is openbaar.